

Prof. Dr. Orhan Bilgin Hoca

KEMAL YAVUZ

Orhan Bilgin Hoca deyince hayatın bazı devrelerine uzanmak, mekân ve zaman birliğinde hatıraları yâd etmek gerekir. Onunla olan arkadaşlığımız tam otuz yıllık bir geçmişe dayanır. Biz otuz yıl öncesinde Erzurum'da Edebiyat Fakültesi'ndeyiz. Hoca, fakültenin Doğu Dilleri ve Edebiyatları, ben de Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde aynı çatı altında her zaman olduğu gibi vatan ve millet hizmetindeyiz. Biz Prof. Dr. Kaya Bilgegil'in etrafında iken Orhan Bilgin Hoca'nın daha çok Prof. Dr. Nazif Şahinoğlu ve ekibi içinde bulunduğunu hatırlar gibiyim. Ben Erzurum'a 1973 yılının Mayıs ayında geldim ama Hoca'nın gelişini hiç hatırlamam.

1978 Ağustos'una kadar İslami İlimler Fakültesi'nde görevli idim. Bu dağdağalı bir zaman idi. Fakülte, büyük Rektör Prof. Dr. Kemal Bıyıkoğlu ile kurucu Dekan Prof. Dr. Kaya Bilgegil'in varlıkları sayesinde ortaya çıkmıştı. Prof. Dr. Âmil Çelebioğlu hocam da oranın ilk doktora talebesi idi. Fakat bu fakültenin bir talihsizliği vardı. Edebiyatçısı, iktisatçısı, tıpçısı, ziraatçısı buraya karışır dururdu. Dekan kızar, sık sık istifa eder; rektör de üzülürdü. Fakülte ile ilgili olarak -isimlerini burada zikretmeye gerek yok zannediyorum- sürtüşenler, kendilerini allame sananlar pek çoktu. Bu çeşitli fikir bölükleri içinde bir başka fakültenin işlerine karışan bir kişi olarak Orhan Bilgin Hoca'yı hiç görmedim. Bu

---

* Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul (*kemalyavuz05@gmail.com*).

durum dikkatimi çekmişti. Kendisi ile uzaktan uzağa merhabamız, selamlaşmalarımız olurdu. Bence ciddi, temkinli, ağırbaşlı, bilgili, faydalı ve vakur bir kimse idi.

1980 ihtilalinden sonra Erzurum'da çözümler başladı. Profesör olmak isteyenler başka üniversitelere müracaat etmek mecburiyetinde idi. Pek çok meslektaşımız ayrıldı ve başka üniversitelerde vazife aldı. Prof. Dr. Kaya Bilgegil, İslamî İlimler Fakültesi'nin İlahiyat Fakültesi adını aldığını da gördü. "Ben bu fakülteyi altı bölümlü, her bölümü bir fakülte olabilir düşüncesi ile İslami İlimler Üniversitesi olarak düşünüyordum. Vah vah, yazık" diye üzüntülerini dile getirirdi. Nihayet o da 1983 yılına girerken İstanbul'a, Mimar Sinan Üniversitesi'ne nakletti. Aynı yılın Nisan'ında ben de doçent oldum. Herkes gidiyordu. 1983 yılının Eylül ayında hocam Prof. Dr. Muharrem Ergin'i ziyaret etmiştim. Bana "seninle çalışmak istiyorum, buraya gelir misin?" diye teklifte bulununca kabul ettim. Nihayet 29 Ağustos 1986 tarihinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne geçtim. Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi de yeni kuruluyordu. Bölümde Prof. Dr. Âmil Çelebioğlu, Prof. Dr. Mehmet Akalın gibi hocalarım vardı. Rahmetli Rektör Prof. Dr. Hakkı Dursun Yıldız orayı en iyi şekilde kurmak istiyordu. 1985 yılından sonra Mustafa Çetin Varlık ve Orhan Bilgin Hocalar da aynı üniversitenin Fen-Edebiyat Fakültesi içinde yer aldılar. Hepimiz Erzurum'dan gelmiştik. Belki Erzurum'dan gelmiş olmanın verdiği bir yakınlık bizleri daha da birbirimize bağladı. Orhan Bilgin Hoca ile olan samimiyet fikir alışverişi bundan sonra arttıkça arttı. İlgilerimiz sıklaştı. Hepimiz kademe kademe yükseliyorduk. Ben 1989 yılında Profesör olmuşum. Marmara Üniversitesi ile münasebetim oldukça fazla idi. Raporumu yazanlardan biri de Prof. Dr. Âmil Çelebioğlu idi. Ara sıra Orhan Bilgin Hoca'ya takılır, "hocam senin raporunu ne zaman yazacağız" derdim. Bu şakalar gerçek oldu. Nihayet Orhan Bilgin Hoca'nın profesörlük raporunu da yazdım. Âmil Çelebioğlu hocamın vefatından sonra münasebetlerimiz daha da ilerledi. İkimiz de Eski Türk Edebiyatı alanında çalışıyorduk. Bilgisi ile bizleri aydınlatmaya devam ettiği gibi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanı olarak unutulmaz hizmetlerde bulundu ve pek çok kıymetli meslektaşımızın yetişmesini de sağladı. Bilgisi, hoş sohbeti, güler yüzü, şakaları, takılmaları, ciddiyeti ve cömert-

liği ile bizleri hep kendine çekti. Ondan çok şeyler öğrendik. Bunlardan birini burada anlatalım.

Eserlerin yazılması ve ilmin yayılmasında rol oynayan vasıtalar vardır. Bir kitap İspanya'da yazılmış; ancak bakıyorsunuz altı ay, bir sene sonra Hindistan'da okunup yazılıyor. O günün şartları içinde bu nasıl olur? Yahut Amerika'da yazılan bir eser Çin'e nasıl ulaşır. Bu bilimi, kitapları süratle taşıyan şey nedir? Bunda neler rol oynamıştır? Eskiden âlimler kitaplarını yazarlar, hacca giderler, Hicaz'da başka âlimlerle buluşurlar; hatta orada kalarak onlardan ders alırlar ve dolu dolu geldikleri gibi taşarak memleketlerine dönerlermiş. Yazdıkları kitaplar da oracıkta başka bilginler tarafından istinsah edilir, Doğu Türkistan'dan gelen Amerika'ya; Hindistan'dan gelen Avrupa'ya; kısaca bu eserler yazma ve hacda bulunma ile dünyanın dört bir tarafına en çok bir sene içinde ulaşmış. İlimin gelişmesi de genişlemesi de böylece devam edermiş. İslamiyet'in güzelliği şekilde ilimde ortaya çıkarmış. Bu benim kendisinden dinleyip unutamadığım kıssalardan biridir.

İlim adamı kibirli olmaz; güleç olur, cömert olur, bilgili, dirayetli olur ve faydası ancak bu şekilde insanlara ulaşır. Bunlar Âşık Paşa'nın tespitleridir. Ben, Prof. Dr. Orhan Bilgin Hoca'yı bu özelliklerle, hep iyilikler ve hayırlarla hizmet içinde gördüm. Kendisi bundan sonra da öğrencilerini, çevresini ve hepimizi aydınlatmaya devam edecektir. Sağlıklı bir hayat içinde, daha nice hizmetlere vesile olmasını dilerim.